

T04. Tabuľkový procesor

Popis prostredia, bunka, adresa bunky, zošit, hárok, tabuľka, mriežka, oblasť, šírka stĺpca, výška riadku, zarovnávanie, orámovanie tabuľky, farba písma a pozadia, automatické vyplňanie

	Wordperfect, WordPro, Writer	Calc, WinTab, C602
Aplikácia	MS Word Textový editor	MS Excel Tabuľkový kalkulátor
Základný súbor/dokument. prípona	DokumentX.doc	ZošitX.xls
Papier	nekonečný	Hárok(sieť buniek)
Základný prvok	Odsek (odstavec - ¶)	Bunka (A1,...)

USA (SW génius) Daniel Bricklin (1979 VisiCalc) (nová myšlienka zapisovať vzorce do buniek sa veľmi rýchle komerčne presadila) – položil základ tabuľkovému procesoru.

Tabuľkový procesor (kalkulátor)

program určený na spracovávanie číselných údajov, tabuliek, grafov a matematických výpočtov

- ☞ slúži pre výpočty, tvorbu tabuliek, grafov, zoznamov
- ☞ uľahčuje výpočty a spracovanie údajov z tabuliek do grafov
- ☞ je vhodný na analýzu údajov a umožňuje prácu s jednoduchou databázou

Princíp TP – umožňujú prepájať údaje v tabuľkách tak, že zmeny vstupných údajov spôsobia automaticky prepočítavanie od nich závislých údajov.

Druhy tabuliek:

- matematické (+-*/^ (ALT 94) odmocniny, sin, cos, logaritmy...50 funkcií)
- štatistické (sumy, priemery odchýlky...)
- prezentačné (ukázanie nejakých hodnôt, tabuľka + graf)
- finančné (cenníky, kalkulácie nákladov, splátky, pôžičky...)

Základné pojmy: súbor/zošit, list/hárok, tabuľka, bunka, oblasť

Zošit – základný dokument aplikácie Excel. Je zložený z listov/hárkov.

Tabuľka

- skladá sa z buniek, ktoré sú organizované v riadkoch a stĺpcoch.

Bunka je najmenšia adresovateľná časť v zošite, je jednoznačne určená svojou adresou – súradnicou stĺpca a riadku napr. A1.

Bunka môže obsahovať:

- text
- číslo (hodnota v peňažnej mene, hodnota v percentách, logická hodnota, dátum, čas, logická hodnota)
- vzorec, funkciu

Oblasť buniek je ohraničená skupina buniek, inverzne vyfarbená, s ktorou je možné pracovať ako s celkom napr. B5:D10. Je určená ľavou hornou a pravou dolnou bunkou. Môže byť súvislá (Shift) aj nesúvislá (Ctrl) napr. A2:A5;C3:C6.

: - oddeľovač adries oblasti

; - oddeľovač zjednotených oblastí

Mriežka – tenké čiary zakreslené na hraniciach buniek

(skryje sa zrušením označenia položky „Mriežky“ na karte Zobrazenie v Nástroje/Možnosti. Tam sa dá určiť aj farba mriežky.)

Kopírovanie:

pomocou klávesnice CTRL+C, CTRL+V

kombinovane pomocou ľavého tlačidla myši a klávesnice CTRL + →

pomocou pravého tlačidla myši

pomocou „Ťahaj a pusti“ – inteligentné kopírovanie

- bez vzoru
- so vzorom (zadá prírastok)

Vypĺňanie

ak je v bunke číslo alebo bežný text, vypĺňajú sa tie isté hodnoty

ak je v bunke dátum, názvy mesiacov, dni v týždni, vypĺňajú sa ďalšie dni, mesiace...

Formátovanie – grafická úprava. Formátovať môžeme bunky, ich okraje a vnútorný priestor, v bunke zapísané znaky (text, číslo, dátum, čas), prvky grafu a ďalšie vložené objekty (obrázky).

Úlohy:

Otvore si nový dokument v programe Excel a uložte ho pod názvom *Priezvisko_excel_uvod.xls*.

1. popíšte okno tabuľkového procesoru: titulná lišta, hlavná ponuka, panely nástrojov (pruh kariet), pole názvov, vzorcový panel, záhlavie stĺpcov a riadkov, hárok, bunky, ušká hárkov, posúvače, stavový riadok
  2. označte súvislú a nesúvislú oblasť,
  3. orámujte vybrané bunky, zmeňte štýl a hrúbku čiar
  4. nastavte veľkosť a rez, farbu písma,
  5. zmeňte orientáciu textu,
  6. nastavte zarovnanie textu v bunke, zalomenie textu v bunke,
  7. zlúčte a rozdeľte bunky tabuľky,
  8. nastavte podfarbenie buniek,
  9. zmeňte šírku stĺpcov a výšku riadkov,
  10. kopírovanie formátu,
  11. automaticky vyplňte dni, mesiace, poradové čísla, ...
  12. formátovanie buniek (všeobecné, číslo, mena, dátum, ...)
  13. vložte nový hárok a premenujte ho
  14. odstráňte hárok, skopírujte hárok
  15. uložte súbor
-

Otázky:

1. Popíšte, čo je a na čo sa používa tabuľkový procesor.
2. Popíšte princíp tabuľkového procesoru.
3. Popíšte okno tabuľkového procesoru.
4. Aké druhy tabuliek môžeme vytvárať v TP?
5. Čo je to bunka a čo môže obsahovať?
6. Čo sa rozumie pod pojmom formátovanie bunky?

7. Aké údaje môžeme v tabuľke automaticky vyplňať?

Domácia úloha:

Ivan Kalaš a kol.: Informatika pre stredné školy, SPN 2002, str. 11 - 13

S. Lukáč, L. Šnajder: Práca s tabuľkami, SPN 2001, str. 5 – 11, 25 - 30 (PsT)

Preštudovať dokument *excell.xls*

V **jednom** zošite na **piatich hárkoch** vytvorte a upravte tabuľky: rozvrh hodín, krížovka, riešenie krížovky (napr. krížovka PsT str. 11/2.3), človeče (PsT str. 30/7.3) Zošit uložte pod názvom *Priezvisko_formatovanie.xls*. Napr.:

1. hárkok: rozvrh hodín

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	07.15 - 07.25	08.01 - 08.45	08.55 - 09.44	10.00 - 10.45	10.55 - 11.40	11.51 - 12.35	12.55 - 13.44	13.54 - 14.35	14.44 - 15.25
PO		6. A 1. skupina	6. A 2. skupina	III. A 2. skupina	2. A	III. A 1. skupina	IK ZŠ	IK ZŠ	
UT		I. A 2. skupina	I. A 2. skupina	I. A 1. skupina	I. A 1. skupina	9. A	TRH	IV. A 2. skupina	
ST		IV. A 1. skupina		5. A	7. A	II. A 1. skupina	II. A 2. skupina		
ŠT	IV. B 1. skupina		8. A 2. skupina	8. A 1. skupina	3. A	4. A 1. skupina	4. A 2. skupina	IK G	IK G
PI		IV. B 2. skupina	VP						

2. hárkok: krížovka

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	
1																							
2																							
3																							
4																							
5																							
6																							
7																							
8																							
9																							
10																							
11																							
12																							
13																							
14																							

Vyplň tajničku! Try the crossword!
(Slová do tajničky vyplň anglicky!)

1 Snímacie zariadenie (pomocou neho môžeme dostať obrázok do počítača)
2 pamäť
3 výstupné zariadenie počítača
4 procesor (Central Processor Unit)
5 bežať (spustiť program)
6 sieť (počítačov)
7 tlačiareň
8 užívateľia počítača

[Riešenie](#)

3. hárkok: riešenie krížovky

Predchádzajúci hárkok skopírujte do nového hárku a ten nazvite riešenie krížovky. Doplňte údaje.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	
1																							
2																							
3																							
4																							
5																							
6																							
7																							
8																							
9																							
10																							
11																							
12																							
13																							
14																							
15																							

Vyplň tajničku! Try the crossword!
(Slová do tajničky vyplň anglicky!)

1 Snímacie zariadenie (pomocou neho môžeme dostať obrázok do počítača)
2 pamäť
3 výstupné zariadenie počítača
4 procesor (Central Processor Unit)
5 bežať (spustiť program)
6 sieť (počítačov)
7 tlačiareň
8 užívateľia počítača

[Späť](#)

4. hárkok: človeče (jedna bunka bude mať rozmer 30 x 30 pixelov)

